

**Notitie P2012.019-01:
Luchtkwaliteit ten aanzien van project
'Veense Plassen' te Aalburg**

Berg en Terblijt, 11 mei 2012

1. Inleiding

In opdracht van Kragten is een luchtkwaliteitonderzoek uitgevoerd ten behoeve van project 'Veense Plassen', gelegen in de gemeente Aalburg. Het betreft de ontwikkeling van een 24 woningen en een horecagelegenheid aan de waterkant.

De uitbreiding veroorzaakt geen relevante directe emissies naar de lucht. Enige effecten op de luchtkwaliteit worden dan ook bepaald door de verkeersaantrekkende werking van het plan.

In het kader van de ruimtelijke ordening is het van belang vast te stellen in welke mate de emissies ten gevolge van de verkeersaantrekkende werking invloed hebben op de lokale luchtkwaliteit.

2. Wet- en regelgeving

Ten aanzien van het aspect luchtkwaliteit vormt met ingang van 15 november 2007 de Wet milieubeheer de basis voor besluitvorming in het kader van onder andere de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Op basis van de Wet milieubeheer gelden milieukwaliteitseisen voor de luchtkwaliteit. Deze kwaliteitseisen zijn middels grenswaarden vastgelegd voor de luchtverontreinigende componenten zwaveldioxide, stikstofdioxide (NO₂), stikstofoxiden, lood, koolmonoxide, benzeen en zwevende deeltjes (PM₁₀).

De grenswaarden gelden overal in de buitenlucht. De grenswaarden gelden niet op arbeidsplaatsen als bedoeld in de Arbeidsomstandighedenwet 1998. Bij wijziging van de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 met ingang van 19 december 2008 gelden de grenswaarden ook niet meer op plaatsen die niet toegankelijk zijn voor het publiek en waar geen vaste bewoning is, evenals op de rijbaan van wegen of voor voetgangers niet toegankelijke middenbermen.

In het licht van een goede ruimtelijke ordening kan voor wat betreft luchtkwaliteit verder worden gekeken dan de juridische verplichtingen op basis van de Wet milieubeheer. De handreiking bij de Wet milieubeheer geeft bijvoorbeeld aan dat het "Besluit gevoelige

bestemmingen" nadere regels stelt die verplicht nageleefd moeten worden en geen vervanging is van het principe 'goede ruimtelijke ordening'. Uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening zal afgewogen moeten worden of het aanvaardbaar is om een bepaald project op een bepaalde plaats te realiseren. Daarbij speelt de mate van blootstelling aan luchtverontreiniging een rol, ook als het project zelf niet of nauwelijks bijdraagt aan de luchtverontreiniging.

De grenswaarden voor de luchtkwaliteitseisen voor PM₁₀ en NO₂ zoals opgenomen in de Wet milieubeheer zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 2.1: Grenswaarden fijnstof en stikstofdioxide

Component	Grenswaarden	Norm
fijn stof (PM ₁₀)	Jaargemiddelde	40 µg/m ³
	24-Uursgemiddelde (jaarlijks maximaal 35 overschrijdingen)	50 µg/m ³
stikstofdioxide (NO ₂)	Jaargemiddelde	40 µg/m ³
	Uurgemiddelde (jaarlijks maximaal 18 overschrijdingen)	200 µg/m ³

Omdat Nederland niet op tijd aan de Europese luchtkwaliteitsnormen kan voldoen is een nationaal programma opgesteld. Met ingang van 1 augustus 2009 is het "Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit" (NSL) van kracht. Het NSL is van kracht voor 5 jaar, van 2009 tot 2014, waarna indien nodig een nieuw NSL vastgesteld kan worden. In dit NSL zijn alle 'grote' projecten en te nemen maatregelen opgenomen die een significante invloed hebben op de luchtkwaliteit. Alle ontwikkelingen die buiten de omvang van het NSL vallen, hoeven niet meer individueel getoetst te worden aan de normering voor luchtkwaliteit. Dit houdt in dat voor 95% van de bouwprojecten geen beoordeling op het gebied van luchtkwaliteit meer hoeft te worden opgenomen in ruimtelijke onderbouwingen. Hiertoe is het "Besluit niet in betekende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)" en de hierbij horende Regeling vastgesteld).

De grotere projecten, de zogenaamde IB of IBM (In Betekende Mate) projecten, zijn de voornaamste bronnen van verslechtering van luchtkwaliteit. Hier tegenover worden verscheidene maatregelen op Rijks, Provinciaal en Gemeentelijk niveau vastgesteld, zoals het toepassen van roetfilters in dieselmotoren. Op deze wijze wordt een balans opgesteld tussen projecten met slechte invloed aan de ene zijde, en maatregelen met positieve invloed aan de andere zijde. Hierbij wordt jaarlijks door middel van een Monitoringsrapportage in de gaten gehouden dat de positieve zijde groter is dan de negatieve zijde en worden de plannen zo nodig bijgesteld om het beoogde effect te behalen. Nederland heeft door dit programma uitstel gekregen van Europa om aan de immissie-eisen te voldoen. Nederland moet nu in juni 2011 aan de norm voor fijn stof (PM₁₀) voldoen en op 1 januari 2015 aan de norm voor stikstofdioxide (NO₂).

Het project 'Veense Plassen' is niet opgenomen als één van de projecten in het NSL.

3. Besluit en Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)

Op basis van artikel 5.16, eerste lid, onder c van de Wet milieubeheer is het "Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)" van kracht. In dit besluit wordt geregeld welke nieuwe ontwikkelingen van een dermate beperkte omvang zijn dat de invloed van deze plannen op de lokale luchtkwaliteit niet meer individueel getoetst hoeft te worden. Als norm is hierbij aangehouden dat plannen waarvan de invloed op de lokale luchtkwaliteit minder is dan 3% van de grenswaarde voor PM₁₀ en NO₂ als niet significant worden aangemerkt. Dergelijke plannen worden niet relevant geacht voor de lokale luchtkwaliteit.

Op basis van artikel 4 van het "Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)" is een ministeriële regeling van kracht geworden ("Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)"). In deze regeling worden een aantal ontwikkelingen genoemd die in elk geval als "niet in betekenende mate" kunnen worden aangemerkt. Voor de in de regeling benoemde ontwikkelingen hoeft ten behoeve van een planrealisatie geen luchtkwaliteitsberekening meer te hoeven worden uitgevoerd.

Horeca is in de Regeling niet opgenomen een 'niet in betekenende mate' ontwikkeling. Dit betekent dat ten behoeve van de planvorming alsnog toetsing aan de wettelijke luchtkwaliteitscriteria plaats dient te vinden, dan wel dat aangetoond dient te worden dat de ontwikkeling 'niet in betekenende mate' is met behulp van een berekening.

4. NIBM-tool

Voor het bepalen of de verkeersaantrekkende werking van een ontwikkeling 'niet in betekenende mate' is, kan de NIBM-tool worden gebruikt. De verkeersaantrekkende werking van het plan betreft 140 voertuigen per etmaal (Memo Kragten, 11 mei 2012, Parkeerbalans en verkeersproductie en - attractie 'Veense Plassen'). Uitgegaan wordt van een percentage van 10% vrachtverkeer als worst-case situatie.

Onderstaand wordt de maximale toename van concentraties fijnstof en stikstofdioxide in de lucht weergegeven zoals berekend met de NIBM-tool.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		140
Aandeel vrachtverkeer		10,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	0,27
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,06
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

De maximale toename van fijnstof door het plan betreft 0,06 µg/m³. De maximale toename van stikstofdioxide betreft 0,27 µg/m³. Het plan is dan ook aan te merken als 'niet in betekenende mate'.

5. Achtergrondconcentratie

Ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening wordt ook de achtergrondconcentratie ter plaatse van het plangebied beschouwd.

De achtergrondconcentratie van fijnstof en stikstofdioxide wordt weergegeven op de Grootschalige Concentratiekaarten Nederland (GCN). Met behulp van de GCN kaarten is bepaald dat de fijnstofconcentratie in 2011 ter hoogte van het plangebied ongeveer 26,1 µg/m³ bedroeg. De stikstofdioxide concentratie ter hoogte van het plangebied bedroeg in 2011 ongeveer 20,8 µg/m³.

Door landelijke maatregelen en een verbetering van de motoren van het Nederlands wagenpark blijven de concentraties de komende jaren dalen. De achtergrondconcentraties liggen nu en in de toekomst ruim onder de wettelijke grenswaarden. Ook na de niet in betekenende mate toename van het plan wordt ruimschoots aan de wettelijke grenswaarden voldaan.

6. Conclusie

Bepaald is dat de achtergrondconcentraties van fijnstof (PM₁₀) en stikstofdioxide (NO₂) ter hoogte van het plangebied ruim onder de wettelijke grenswaarden zijn gelegen.

Tevens is bepaald dat de ontwikkeling in de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) aangeduid is als 'niet in betekenende mate'.

Het plan 'Veense Plassen' voor de bouw van woningen en horeca te Aalburg, gemeente Aalburg, voldoet daarmee aan de wettelijke eisen voor de luchtkwaliteit. Ook zijn er geen bezwaren op basis van de luchtkwaliteit voor een goede ruimtelijke ordening.

WINDMILL

MILIEU | MANAGEMENT | ADVIES

M.L.H. Blomsma, Msc